

GROMADZENIE I UDOSTĘPNIANIE MATERIAŁÓW WŁASNYCH NAUCZYCIELI W BIBLIOTECE PEDAGOGICZNEJ

Wdrażanie reformy edukacji, szczególnie wprowadzenie w 2000 roku stopni awansu zawodowego, w znaczący sposób wpłynęło na aktywizację zawodową nauczycieli. Wielu z nich - szczególnie odbywających staż na stopień nauczyciela dyplomowanego - chcąc się dzielić swoją wiedzą i doświadczeniem, zaczęło opracowywać i publikować różnorodne materiały edukacyjne. Najczęściej były to referaty z zakresu pedagogiki i psychologii oraz opracowania metodyczne, typu : scenariusze zajęć i imprez, programy, artykuły metodyczne, narzędzia diagnostyczne itp. Jednym ze sposobów udostępnienia tychże materiałów szerszemu kręgowi użytkowników było przekazanie ich do biblioteki pedagogicznej.

Z powyższego względu od kilku już lat nauczyciele z rejonu oddziaływania Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Elblągu, Filia w Ostródzie, przekazują naszej placówce opracowane przez siebie materiały edukacyjne. Od początku cieszyły się one dużym zainteresowaniem naszych czytelników, szczególnie studentów przygotowujących się do odbycia praktyk nauczycielskich oraz młodych stażem nauczycieli. Jednak z biegiem czasu ilość tych materiałów wzrosła na tyle, że pojawiły się problemy z odpowiednim gromadzeniem oraz udostępnianiem. Ułożone ciasno w kartonie przekazywane były zainteresowanym czytelnikom, którzy musieli przejrzeć gruby plik nie posegregowanych dokumentów, aby dotrzeć do tego, co ich interesuje. Fakt ten zaczął negatywnie wpływać zarówno na częstotliwość, jak i efektywność wykorzystywania ww. materiałów. W dodatku poziom opracowania niektórych z nich znacznie odbiegał od ogólnie przyjętych norm.

Dalsze udostępnianie dużej ilości nieuporządkowanych publikacji nauczycielskich groziło spadkiem zainteresowania tego rodzaju materiałami. Czytelnicy będą bowiem woleli skorzystać z innych źródeł informacji, np. z artykułów opublikowanych w czasopiśmie, których jakość będzie dla nich bardziej wiarygodna, a dostęp łatwiejszy dzięki opracowaniu w kartotece zagadnieniowej. Aby temu zapobiec, postanowiłam podjąć szereg działań zmierzających do uporządkowania przekazanych przez nauczycieli prac i ujednolicenia ich pod względem poziomu opracowania.

Rozwiązanie problemu widziałam przede wszystkim w:

- przejrzaniu zgromadzonych materiałów i ich podzieleniu na grupy według wybranego kryterium;
- dokonaniu selekcji pod względem poprawności formalnej;
- wyodrębnieniu opracowań, które nie spełniają podstawowych kryteriów poprawności;
- opracowaniu pozostałych, sprawdzonych materiałów:
- uporządkowaniu oraz przejrzystym oznaczeniu;
- umieszczeniu w segregatorach;
- skatalogowaniu i umieszczeniu kart katalogowych w kartotece zagadnieniowej.

Pierwszym krokiem, jaki przedsięwzięłam w celu efektywniejszego wykorzystywania w naszej bibliotece przekazanych przez nauczycieli materiałów, było ich dokładne przejrzanie i podzielenie na grupy. Wyodrębniłam programy (P), scenariusze (S), narzędzia badawcze (B) oraz referaty (R).

Następnie, opierając się na posiadanej wiedzy i odpowiedniej literaturze dydaktycznej, poddałam je ocenie pod względem poprawności formalnej. Szczególny nacisk położyłam na sprawdzenie pod tym względem scenariuszy i programów, które cieszą się wśród naszych czytelników największą popularnością. Sprawdziłam, czy scenariusze posiadają takie elementy, jak: cele ogólne i szczegółowe, metody i środki dydaktyczne, trójdzielny przebieg zajęć, a w przypadku programów – wstęp, cele i procedury ich osiągnięcia, określone zadania, sposób ich realizacji i oczekiwane efekty, sposób ewaluacji oraz literaturę.

Wynikiem dokonanej selekcji było wyodrębnienie opracowań, które w dużej mierze nie spełniały podstawowych kryteriów poprawności (umieściłam je w odrębnej teczce). Pozostałe materiały ponownie uporządkowałam według wcześniej wyodrębnionych grup i umieściłam w segregatorach. Każdą pracę odpowiednio oznaczyłam przez nadanie kolejnego numeru i symbolu literowego określonego działu. Np. symbol 14 R oznaczał czternasty z kolei referat.

Kolejnym krokiem było skatalogowanie materiałów. Sporządzone przeze mnie karty katalogowe, zawierające podstawowe dane o publikacjach i przypisane im symbole, umieściłam w kartotece zagadnieniowej, wyodrębniając poszczególne działy kolorowymi rozdzielaczami.

Efektom moich działań jest zauważalny wzrost liczby czytelników korzystających z materiałów przekazanych bibliotece przez nauczycieli. Skatalogowanie i pogrupowanie zgromadzonych materiałów umożliwia czytelnikom szybką orientację w ich formie i tematyce oraz odnalezienie wybranych prac bez konieczności przeglądania wszystkiego po kolei, co zaoszczędza czas i pozwala na ich efektywniejsze wykorzystanie. Przejrzyste oznaczenie oraz umieszczenie wszystkiego w segregatorach pozwala bibliotekarzom na utrzymanie porządku, a czytelnikom – szybką orientację w przechowywanych materiałach.

Rolą bibliotekarzy jest dbanie o odpowiedni poziom udostępnianej literatury. Dlatego konieczne jest zaostrożenie warunków przyjmowania do biblioteki nowych materiałów poprzez jasne określenie i konsekwentne wymaganie od nauczycieli warunków, jakie powinny spełniać ich prace. Uchroni to bibliotekę przed gromadzeniem i udostępnianiem wątpliwej jakości publikacji, a jednocześnie będzie sprzyjać budowaniu dobrego wizerunku i zaufania do niej jako placówki wspierającej doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Artykuł jest skróconą wersją przypadku edukacyjnego „Udostępnianie materiałów własnych nauczycieli”.